

Optag, læring og kvalitet i social- og sundhedsuddannelserne i primær sektor

Dette lille oplæg er en sammenfatning af de tilbagemeldinger, som jeg har modtaget fra mine uddannelseskonsulentkollegaer i Region Hovedstaden.

- Samarbejde
- Koble teori på praksis / praksis på teori
- Forståelse af målopfyldelse

Samarbejde

Vi kunne med fordel have større fokus på samarbejdet mellem skole og praktiksteder. Dette kunne fx formaliseres på tre niveauer:

1. Mellem ledelsen af skolen og ledelsen af praktikstederne med henblik på at drøfte, evaluere og videreudvikle samarbejdet og de indgåede aftaler.
2. Mellem undervisere fra skolen og praktikvejlederne med henblik på at den nyeste viden om centrale tendenser i erhverv og forskning inddrages i undervisningen.

3. Mellem eleven, praktikvejleder og undervisere fra skolen med henblik på den enkelte elevs praktikforløb. Her kunne det fx være, at elevens kontaktlærer deltager i forventningssamtalen, så der sammen fx kunne drøftes personlig uddannelsesplan og læringsstil....

Koble teori på praksis og praksis på teori

At kunne magte den kunst at koble teori på praksis og praksis på teori oplever vi i praktikken som noget af det vanskeligste for vores elever.

Vi har lært noget helt andet på skolen, er der mange elever, der siger. De oplever, at det, der står i bøgerne, og det, lærerne på skolen siger, er noget andet end det de erfarer i praktikken.

Så vores fælles udfordring handler om at få skabt nogle læreprocesser hos eleverne, som man gøre dem i stand til at kunne mestre at kunne se sammenhænge...

Udgangspunktet for min læringsforståelse er også inspireret af Knud Illeris og hans 4 læringstypologier:

- Den læringstypologi som er interessant for os, når vi taler om at kunne koble teori på praksis, er den akomodative læringsproces som Knud Illeris også kalder den overskridende læring, fordi læringsresultatet er karakteriseret ved, at det lærte kan genkaldes og anvendes i mange forskellige relevante sammenhænge. Den akomodative læringsproces kan relateres til begreber som refleksion, kritisk tænkning og bevidsthedsgørelse.

Hvilke metoder kunne vi, både skole og praktik, med fordel lægge større vægt på, for at befordre de akomodative læringsprocesser hos eleverne:

Fx: Læringsstile

Vi kunne eksempelvis blive bedre til at have fokus på elevens måde at lære på, og hvilke metoder der har indvirkning på den enkelte elevs læring. Hver enkelt elev har visse præferencer, igennem hvilke de lærer bedst.

Det er særligt vigtigt at have fokus på de elever, som tidligt viser vanskeligheder med at koble teori på praksis. I disse tilfælde vil det være essentielt at kortlægge, hvad den konkrete elevs læringsstil og præferencer er, for siden at tilrettelægge både den teoretiske og praktiske undervisningen herefter.

Fx: Refleksion,

Vi kunne også sammen blive bedre til at lære elever at kunne mestre den strukturerede form for refleksion. Der er mange elever der, når de kommer hos os, nærmest ser "helt tomme" ud, når vi præsenterer dem for eksempelvis refleksionscirklen.

I bekendtgørelsen for sosu-uddannelserne står det beskrevet, at eleverne skal kunne bruge refleksion som en læringsmetode i praksis. Så her har vi endnu en fælles udfordring, for eleverne er også nødt til at stifte bekendtskab med denne læringsmetode, inden de kommer ud i praksis, ellers bliver den læringsmæssige udfordring for stor for de fleste.

Forståelse for målopfyldelse

Mål 11:

Identificere, vurdere, tilrettelægge, udføre og evaluere grundlæggende sundheds- og sygeplejeopgaver hos borgeren med respekt for dennes ressourcer og selvbestemmelsesret...

Du skal bl.a. have viden om

- omsorgsbegrebet, herunder egenomsorg
- Grundloven, lov om patienters retssikkerhed og Serviceloven
- etiske begreber
- tavshedspligt
- sundhedsproblematikker hos borgere i eget hjem og på ældreinstitutioner
- evalueringsprocesser, herunder selv-evaluering

Du kan fx nå målet ved, at du

- kan identificere borgerens plejebehov
- selvstændigt planlægger grundlæggende sygeplejeopgaver med udgangspunkt i den enkelte borgers ressourcer og selvbestemmelsesret
- vurderer og varetager tilrettelæggelsen af grundlæggende sundheds- og sygepleje
- har en holdning til, og er kritisk reflekterende i forhold til borgerens behov for grundlæggende sundheds-sygepleje

Det kan til tider endog være meget vanskeligt for eleven at forstå, og ikke mindst omsætte de beskrevne uddannelsesmål til håndterbare størrelser, som giver dem mening...

Det kan være svært for eleverne at kunne overskue, hvilken viden der ville være relevant for at kunne omsætte målene til konkrete hverdagshandlinger.

Derfor har vi i Region Hovedstaden forsøgt at omsætte målene til handlinger og beskrive, hvilken viden eleven skal have inden for hvert enkelt område, for derved at gøre dem mere begribelige og handlingsorienterede.

Der er flere fordele ved at handlingsorientere målene. På den måde får hvert praktiksted mulighed for at klarlægge, hvilke opgaver de har, der svarer til de enkelte mål, og det bliver nemmere for praktikvejlederen at planlægge et hensigtsmæssigt praktikforløb.

Hvis målene er gennemarbejdede af praktikvejlederne i fællesskab, vil der også være større enighed om, hvordan målene kan bruges, og hvilke opgaver eleverne skal have.

Endelig kan eleven bruge de handlingsorienterede mål til at planlægge sit eget forløb og til at få overblik over de opgaver, der tilbydes på praktikstedet.

De handlingsorienterede mål bliver således et godt arbejdsredskab for både elever og praktikvejledere i såvel planlægningen af praktikforløbet som i vurderingssituationer

Henvisning til: Lærebog i Praktikken
– for social- og sundhedshjælperelever

Skrevet af: Henrik Andersen, Inge Laursen, Bente
Kofoed og Anette Perrild.

Munksgaard Danmark, København 2008.

Der er også en på vej til social- og
sundhedsassistenteleverne. P.t. er
udgivelsestidspunktet ikke kendt.